

***Må tidligst offentliggøres, når talen er holdt
Det talte ord gælder***

Fhv. MF, næstformand i Foreningen NORDEN Marion Pedersen Ved mødet på Slesvighus Lørdag den 10. juni 2023 kl. 15:00

Tak for invitationen til at tale her på Årsmøderne i Sydslesvig.

Vores formand og generalsekretær beklager meget, at de ikke kan være med i år, men de havde sagt ja til andre arrangementer inden jeres invitation kom.

Jeg har en stor hilsen og et tillykke med fra hele Foreningen Norden. Vi synes det er flot og meget glædeligt og vigtigt, at I stadig - efter mere end 100 år - afholder disse årsmøder.

Temaet i år “frivillig - fordi jeg ikke kan lade være” kunne næsten være overskriften på mit eget liv - det vil jeg vende tilbage til.

Sydslesvigsk Forening og Foreningen Norden ligner hinanden på den måde, at begge foreninger har mere end 100 år på bagen og, at begge er drevet af frivillige kræfter, der gør det “fordi vi ikke kan lade være”.

Jeg tror, at et andet fællestræk er, at vi alle tror på at “kendskab giver venskab”, eller som man sagde da jeg var ung, en fremmede er bare en ven, du ikke har mødt endnu.

Af samme grund fik vi også efter krigen i 1940'ene FN, NATO og EU, som blev dannet for at hindre nye altødelæggende krige mellem nationerne i Europa og Verden.

Desværre ser vi nu igen krig i Europa, men forskellen er denne gang, at hele Europa og USA holder sammen om at støtte Ukraine.

Vi fik også efter krigen i vores egen region Nordisk Råd og senere Nordisk Ministerråd på opfordring fra Foreningerne Norden, fordi vi gerne ville have den lovgivende magt til at understøtte de folkebårne frivillige foreninger i Norden og deres arbejde.

Min egen vej ind i det frivillige arbejde startede tidligt, da jeg - som så mange andre børn - gik i søndagsskole. Det udviklede sig til at jeg blev spejder som 7-årig. Jeg blev også leder af gymnastikholdet på min skole og mit frivillige engagement har holdt sig lige side – fordi jeg ikke kunne lade være.

Mine forældre har lært mig, at hvis man vil have indflydelse og ændre ting, skal man lade være med at sidde hjemme og brokke sig og i stedet lade sig fra sofaen og melde sig som frivillig.

Som lønmodtager var jeg tillidsmand i 10 år, og som sejler deltager jeg også i bestyrelsesarbejde. Da jeg blev selvstændig sammen med min mand i starten af 80'erne, var det naturligt at gå ind i frivilligt arbejde i de organisationer, vi var medlem af.

Alt det medførte, at jeg som næsten 50-årig blev opfordret til at stille op til Folketinget og det blev da også til, at jeg et par år senere blev valgt og sad i Folketinget i 6 år.

Jeg sad bl.a. i Nordisk Råd, hvilket virkelig åbnede mine øjne for det nordiske samarbejde. Jeg har været med i ledelsen af Foreningen Norden en del år nu, både som forretningsudvalgsmedlem, som næstformand, som landsformand og nu igen som næstformand.

De største og stolteste oplevelser i mit liv har været, da jeg fik Lloyds prisen af registrerede Revisorers Forening og Håndværksrådets Hæderstegn. De to hædersbevisninger får man nemlig kun, hvis ens kollegaer i bestyrelserne synes, man har gjort sig fortjent til det for sit mangeårige frivillige arbejde.

Vores to foreninger arbejder for den fredelige og demokratiske kultur med baggrund i folkelig inddragelse i beslutningsprocesserne, der både i Danmark og Sydslesvig hviler på gensidig respekt og på, at forandre for at forbedre.

I Foreningen Norden er den største lokale afdeling, afdelingen i Sydslesvig. Jeg tror det skyldes, den historie vi bærer på: nemlig at for at forstå sin samtid og forbedre sin fremtid, skal man kende sin fortid.

Det unikke sammenhold I har vist i mere end 100 år, viser også med al tydelighed, at det nytter noget med frivilligt arbejde. Man kan virkelig rykke nogle grænser - bogstaveligt talt - hvilket I, i denne egn, har tydeliggjort på smukkeste vis.

I disse år, hvor vi taler meget om diskrimination af alle mulige grupper, er det smukt at jeres forening netop er oprettet for at modvirke dette og beskytte mindretallet på begge sider af den dansk/tyske grænse, så de opnår den samme beskyttelse, de samme rettigheder og pligter som flertalsbefolkningen.

Man kunne ønske at lande overalt i verden ville lære af jer.

Mindretalspolitik handler jo netop om, at mindretal altid får frihed til at leve deres egen kultur, støtte til at kunne gøre det og får beskyttelse mod diskriminering.

Sydslesvig er jo på mange måder Nordens åndelige sydgrænse. Det værdifælleskab, vi har opbygget blandt nordboerne, rækker syd for Nordens geografiske grænse. I har i høj grad været med til at præge Sydslesvig i en retning, der gør, at både det danske mindretal og den tyske befolkning her i høj grad deler de nordiske værdier. Ikke bare i ord og taler, men også i handling. Og det er med til at skabe en homogen region, hvor flere kulturer lever i en frugtbar samdrægtighed, som vi skal værne om.

På stort set alle samfundsmæssige områder har vi fået mulighed for at opbygge et værdisæt, som mange uden for vores fælles område inspireres af.

Vores folkestyre, hvor beslutningerne tages nedefra og op og ikke hen over hovedet på den befolkning, vi - som beslutningstagere - har den ære at **tjene**, ikke at **styre**. Vi bygger på et princip om, at uddannelse og dannelse skal gå hånd i hånd med aktiv deltagelse i beslutningsprocesserne.

Vi har for 200 år siden lært, at uddannelse og dannelse skal være for hele folket. Derfor har vi folkeskoler, folkehøjskoler, ja sågar folkeuniversiteter. På den måde giver vi alle en god basis for at være med til at bestemme.

Vi har opbygget et socialt velfærdssystem, som alle – fra højre til venstre i det politiske system – bakker op om. Ingen diskuterer, om der skal være arbejdsløshedsunderstøttelse og sociale pensioner. Ingen er modstandere af at alle skal have lige ret til gratis læge og sygehus, eller til gratis uddannelse.

Vi har et arbejdsmarkedssystem, hvor arbejdsgivere og arbejdstagere står for langt de fleste regler, der er gældende på arbejdsmarkedet og forhandler lønninger og en lang række regler, der skal være gældende på arbejdsmarkedet. Det er også et udtryk for inddragelse af befolkningen i beslutningsprocesserne – hvilket så har den ikke uvæsentlige sideeffekt, at vi har et stabilt arbejdsmarked uden mange store og vilde strejker.

Alle de værdipolitiske valg står vi sammen om i Norden. Det er et stærkt signal til omverdenen – især når de kan se, at det virker.

Nu har I også fået en repræsentation i Forbundsdagen i Berlin – stor til lykke med det. Og det giver en direkte indgang til at kæmpe for alle de tryghedsskabende værdier, vi i Norden og Sydslesvig er fælles om.

Mange er bange for fremtiden. Lad mig minde om, at mange altid har været bange for fremtiden. Men det er da gået meget godt endda. Og det er spild af tid at være bange for fremtiden – den kommer under alle omstændigheder ☺ Vi skal bruge tiden på at arbejde for, at fremtiden bliver så god som muligt. Og så er det glædeligt at se, at vores værdier er efterspurgt i andre dele af verden. Og det nordiske samarbejde står stærkere i dag end nogensinde før. De nordiske lande vælger i højere og højere grad den samme vej – senest med Finland og snart – tør jeg godt sige - også Sveriges medlemskab af NATO, så også forsvars- og sikkerhedspolitikken bliver en del af den fællesnordiske dagsorden.

Vi står i vores region godt rustet til at møde fremtidens udfordringer. Og tak for jeres indsats med at bringe det værdisæt, vi bygger på, videre i en europæisk og global sammenhæng.

Med det vil jeg ønske jer alle nogle gode årsmødedage i Sydslesvig.

Kæmp for alt, hvad du har kært. TAK.